

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

วัยรุ่นเป็นวัยที่พัฒนาจากความเป็นเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ วัยรุ่นต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่ต่างจากวัยเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา การมีสตรีระที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเพราะอิทธิพลของฮอร์โมนเพศซึ่งทำหน้าที่ควบคุมพัฒนาการและลักษณะทางเพศ ส่งผลให้เพศชายมีการฝันเปียกและในเพศหญิงมีการสุกของไข่และมีประจำเดือน (จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์, 2548, หน้า 72) จึงทำให้วัยรุ่นสนใจตัวเองและเพศตรงข้ามรวมถึงชอบแสวงหาประสบการณ์ใหม่ๆ มีความอยากรู้อยากเห็น อยากรทดลอง ชอบเผชิญกับความท้าทาย ทำให้วัยรุ่นแสดงพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม เช่น การคบเพื่อนต่างเพศอย่างอิสระเสรี การจับมือถือแขนโอบกอดกันอย่างเปิดเผยเพราะคิดว่าไม่ใช่เรื่องน่าอาย ค่านิยมการรักรวดลงวนตัวลดลง การปล่อยเนื้อปล่อยตัวจนนำไปสู่ เพศสัมพันธ์ในวัยเรียน คำสอนทางเพศ หรือ แลกเปลี่ยนคู่นอน (อรพินท์ มณีวงศ์, 2549, หน้า 76) และในพฤติกรรมดังกล่าวมีจำนวนไม่น้อยที่เป็นกรณีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe-sex practices)

ปัจจุบันวัยรุ่นส่วนใหญ่มักมีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคู่มากกว่าหญิงบริการทางเพศ เพราะมีความเชื่อว่า การมีเพศสัมพันธ์กับคนรักจะสะอาดปลอดภัยจากการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์มากกว่า จึงทำให้วัยรุ่นไม่ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ (ณัฐพร สายพันธุ์, 2546, หน้า 46) โดยสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข (2548, หน้า 18) ได้นิยามความหมายของเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe-sex practices) ว่าเป็นการมีเพศสัมพันธ์ทางช่องคลอดหรือทางทวารหนักโดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยป้องกัน รวมถึงการปฏิบัติทางเพศที่ไม่ปลอดภัย ได้แก่ การกั้นกินน้ำอสุจิ การดื่มน้ำปัสสาวะของคู่นอนหรือบุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยการร่วมเพศทางปากโดยไม่ได้สวมถุงยางอนามัย การใช้อุปกรณ์กระตุ้นอารมณ์ทางเพศหรือสำเร็จความใคร่ทางช่องคลอดและทวารหนักร่วมกับบุคคลอื่น และการใช้ลิ้นสัมผัสอวัยวะเพศหรือทวารหนักของคู่นอน เป็นต้น พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยในวัยเรียนได้ก่อให้เกิดปัญหาต่อวัยรุ่น ครอบครัวและสังคมเป็นวงกว้างอันเนื่องมาจากความไม่พร้อมของตัววัยรุ่นเอง วัยรุ่นที่หมกมุ่นอยู่กับเรื่องเพศมักให้ความสนใจในการศึกษาลดลง และภายหลังจากมีเพศสัมพันธ์ วัยรุ่นจะวิตกกังวลกลัวว่าจะมีผู้อื่นรับรู้โดยเฉพาะบิดามารดาหรือผู้ปกครอง กลัวสังคมไม่ยอมรับหรือกังวลกับผลที่เกิดขึ้นภายหลังการมีเพศสัมพันธ์ คือ การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ การติดเชื้อ

ทางเพศสัมพันธ์โดยเฉพาะโรคเอดส์ เป็นต้น เมื่อเกิดปัญหาขึ้นวัยรุ่นส่วนใหญ่มักไม่กล้าปรึกษา บิดามารดาหรือสมาชิกในครอบครัว ด้วยความกลัวและคิดว่าบิดามารดาคงไม่ยินดีหากทราบว่า บุตรตั้งครรภ์หรือติดโรคทางเพศสัมพันธ์ ทำให้วัยรุ่นส่วนใหญ่คิดและตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยเลือกที่จะหาทางออกด้วยการทำแท้งเพื่อยุติการตั้งครรภ์ ในกรณีที่วัยรุ่นตัดสินใจให้การ ตั้งครรภ์ดำเนินต่อไปตัววัยรุ่นเองก็ไม่พร้อมที่จะเป็นบิดาหรือมารดา ทำให้เกิดปัญหาการทอดทิ้ง เด็กไว้ตามโรงพยาบาล สถานสงเคราะห์ หรือปล่อยให้ครอบครัวของฝ่ายหญิงรับภาระในการเลี้ยง ดูเด็กที่เกิดมา ครอบครัววัยรุ่นหญิงเองก็ต้องทนรับความอับอาย ส่วนวัยรุ่นก็ต้องหยุดพักการเรียน หรือออกสถานศึกษาเพราะทนความอับอายไม่ได้เนื่องจากการตั้งครรภ์นั้นไม่เป็นที่ยอมรับของ สถานศึกษา

จะเห็นได้ว่าเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยโดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นหญิงได้นำมา ซึ่งปัญหามากมาย แม้ว่าปัจจุบันจะมีการรณรงค์เรื่องการป้องกันเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และ ส่งเสริมมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย (ประเวศ ดันติพิพัฒน์สกุล, 2551, หน้า 6) แต่พบว่าวัยรุ่นที่มี เพศสัมพันธ์ในวัยเรียนกลับมีจำนวนมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากอายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์มี แนวโน้มลดน้อยลง จากการสำรวจของสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล (2551, หน้า 54) พบว่าในวัยรุ่นอายุ 16-20 ปี นั้น เพศชายเคยมีเพศสัมพันธ์แล้วถึงร้อยละ 80 และส่วน วัยรุ่นหญิงเคยมีเพศสัมพันธ์แล้วถึงร้อยละ 63 และในกลุ่มเดียวกันนี้วัยรุ่นเพศชายเคยมี เพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุน้อยกว่า 16 ปี ถึงร้อยละ 30 ส่วนวัยรุ่นหญิงพบร้อยละ 9 โดยเพศ ชายเคยเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุน้อยที่สุดเพียง 9 ปีเท่านั้น การสำรวจนี้สอดคล้องกับโครงการ ติดตามสภาวะการณ์เด็กและเยาวชนรายจังหวัด (Child Watch) ภาคเหนือตอนบน (จำลอง คำบุญชู, 2550, หน้า 49) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการอยู่ด้วยกันก่อนแต่งงานหรือการมีเพศสัมพันธ์ก่อน แต่งงานในกลุ่มนักเรียนมัธยมต้น มัธยมปลาย อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา พบว่านักเรียนทุกระดับชั้นยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ขณะเรียนว่าเป็นเรื่องปกติไม่เสียหายค่อนข้างสูง โดยในกลุ่มมัธยม ต้นยอมรับถึงร้อยละ 27.2 มัธยมปลาย ร้อยละ 37.3 อาชีวศึกษา ร้อยละ 57.7 และอุดมศึกษา ยอมรับมากถึง ร้อยละ 68.2 ตามลำดับ ซึ่ง กิตติ กันภัย (2547, หน้า 18) กล่าวในการสัมมนาเรื่อง เช็กชี สื่อ กับวัยใสพูดอย่างไรให้ลงตัว ว่า “ปัจจุบันเด็กชายและเด็กหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้นในชนบทที่มีอายุ 12-13 ปี เริ่มมีเพศสัมพันธ์แล้วมากถึงร้อยละ 40 อีกทั้งวัยรุ่นมีความคิด ว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นเรื่องปกติธรรมดา” โดยวัยรุ่นหญิงยอมรับพฤติกรรมการมี เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมากขึ้น และวัยรุ่นชายเชื่อว่าการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิงของตนเอง สามารถป้องกันเอดส์ได้ (ประเวศ ดันติพิพัฒน์สกุล, 2551, หน้า 15) นับว่าเป็นเรื่องที่น่ากลัวและเป็น

อันตรายอย่างยิ่ง ต่อปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และการแพร่กระจายเชื้อโรคทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะเอดส์ ซึ่งเป็นผลที่เกิดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยทั้งสิ้น

จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นจังหวัดหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe-sex practices) ของวัยรุ่นเช่นกัน ถึงแม้ว่าหน่วยงานด้านสาธารณสุขของจังหวัดเพชรบูรณ์จะได้ดำเนินการแก้ไขอย่างเต็มที่ ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการแกนนำนักเรียน ครูแนะแนวและครูอนามัยโรงเรียนเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิดในวัยรุ่น การฟื้นฟูความรู้ด้านให้คำปรึกษาที่เป็นมิตรกับวัยรุ่นให้กับบุคลากรสาธารณสุข และการออกไปให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาในกลุ่มวัยรุ่นทั้งในและนอกระบบการศึกษาอย่างเต็มที่ (โรงพยาบาลเพชรบูรณ์, 2552, หน้า 12) แต่ก็พบว่าอุบัติการณ์ของการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์นั้นก็ไม่ลดลง ย่อมแสดงให้เห็นว่า อุตบัติการณ์ของการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยก็ไม่ได้ลดลงด้วย ดังเห็นได้จากข้อมูลการรายงานการตั้งครรภ์ของหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2548 -2552 พบว่า มีอัตราสูงกว่าเป้าหมายขององค์การอนามัยโลก (WHO) คือมากกว่าร้อยละ 10 โดยพบถึงร้อยละ 16.54, 16.92, 16.75, 17.64 และ 18.63 ตามลำดับ เนื่องจากวัยรุ่นทั้งหมดเป็นนักเรียนจึงไม่พร้อมที่จะให้การตั้งครรภ์ดำเนินต่อไป ทำให้หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์หรือตัดสินใจทำแท้งในคลินิกนินรนาม และเสียชีวิตจากภาวะตกเลือดหลังคลอดถึง 2 ราย คิดเป็นอัตรามารดาตายถึง 224 ต่อแสนประชากรเด็กเกิดมีชีวิต ซึ่งเกินเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุขที่กำหนดไว้ไม่เกิน 18 ต่อแสนประชากรเด็กเกิดมีชีวิต (โรงพยาบาลเพชรบูรณ์, 2551, หน้า 68) นอกจากนี้อุบัติการณ์การติดเชื้อโรคทางเพศสัมพันธ์ (Sexually Transmitted Diseases หรือ STDs, Sexually Transmitted Infections หรือ STIs) ในกลุ่มวัยรุ่นอายุ 10-24ปี มีจำนวนเพิ่มขึ้น ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2551-2552 โดยพบถึงร้อยละ 22.6 และ 37.24 ของกลุ่มผู้ป่วยโรคทางเพศสัมพันธ์ทั้งหมด และพบว่าอายุของวัยรุ่นที่ติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์น้อยลง คือ ปี 2551 พบอายุน้อยที่สุด 12 ปี และ ปี 2552 พบอายุเพียง 10 ปีเท่านั้น ทั้งคู่ติดเชื้อโรคหนองใน ซึ่งมีสาเหตุจากการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่สวมถุงยางอนามัย หรือกล่าวได้ว่าสาเหตุการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยร้อยละ 100 (โรงพยาบาลเพชรบูรณ์, 2552, หน้า 44) สำหรับผู้ป่วยเอดส์ของจังหวัดเพชรบูรณ์พบว่ามีจำนวนผู้ป่วยเอดส์สูงเป็นอันดับหนึ่งของสาธารณสุขเขต 2 (ตาก, อุตรดิตถ์, สุโขทัย, พิษณุโลก และเพชรบูรณ์) เฉพาะโรงพยาบาลเพชรบูรณ์ พบว่าเป็นกลุ่มวัยรุ่นอายุ 10-24 ปี จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.11 ของผู้ป่วยเอดส์ทั้งหมด นอกจากนี้ยังพบว่าสาเหตุการติดเชื้อเอดส์ของผู้ป่วยทั้งหมดเกิดจากการไม่สวมถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ถึงร้อยละ 41.79 (โรงพยาบาลเพชรบูรณ์, 2551, หน้า 36)

จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ หรือมีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ สถานภาพสมรส การศึกษาของบิดา มารดา อาชีพของบิดามารดา ลักษณะที่พักอาศัย ทัศนคติ สิ่งกระตุ้นทางเพศ ความสัมพันธ์ใน ครอบครัว ลักษณะเพื่อนที่คบ การยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ของเพื่อน ความอิสระจากการควบคุม ของบิดามารดา และความรู้เรื่องเพศศึกษา โดยศึกษาในพื้นที่เขตเมืองใหญ่ ๆ ที่เป็นศูนย์กลางของ เศรษฐกิจ การคมนาคมขนส่ง ศูนย์ของหน่วยงานข้าราชการและรัฐวิสาหกิจ รวมถึงสถานศึกษา ขนาดใหญ่ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ พิษณุโลก ขอนแก่น นครราชสีมาและนครศรีธรรมราช เป็นต้น โดยกลุ่มที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยรุ่นตอนกลางและตอนปลายที่กำลังศึกษาในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา แต่การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ที่ ไม่ปลอดภัยในวัยรุ่น โดยเฉพาะการทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย จากการรับรู้ของวัยรุ่นโดยตรงโดยเฉพาะวัยรุ่นหญิงนั้นยังไม่มี อาจเป็นเพราะว่าผลจากเพศสัมพันธ์ ที่ไม่ปลอดภัย ได้แก่ การตั้งครรภ์ การติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ ได้สร้างปัญหาและความอับอาย ให้กับวัยรุ่น รวมถึงครอบครัวเพราะสังคมไม่ยอมรับจึงต้องปกปิดไว้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เห็น ปรากฏการณ์การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่จำกัดอยู่เฉพาะในเขตเมือง แต่มีเกิดขึ้นในเขตชนบทด้วย เช่นเดียวกัน และยังพบว่าการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มวัยรุ่นอายุน้อยหรือวัยรุ่นตอนต้นมีอัตราสูงขึ้น มาก อาจเป็นเพราะภาวะความเจริญความทันสมัยได้กระจายไปทั่วทุกพื้นที่ และเป็นยุคของการ ติดต่อสื่อสารไร้พรมแดน จึงทำให้ช่องว่างของข้อมูลข่าวสารระหว่างเขตเมืองกับเขตชนบทลด น้อยลง ทั้งการที่วัยรุ่นในชนบทได้เข้ามาเรียนศึกษาในเขตเมือง สิ่งต่างๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดการรับ วัฒนธรรมของเขตเมือง และเกิดการผสมผสานกันระหว่างเขตเมืองกับเขตชนบท และพบว่าผู้ที่ ได้รับผลกระทบจากเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยส่วนใหญ่จะเป็นวัยรุ่นหญิงและครอบครัว อาจ เป็นเพราะสังคมไทยมีลักษณะวัฒนธรรมให้ผู้หญิงต้องอยู่ในขอบเขตที่จำกัด ต้องระมัดระวังในเรื่อง ความสัมพันธ์คู่สาว ต้องสำรวมกิริยามารยาท การรักษานวลสงวนตัวการรักษาความบริสุทธิ์ไว้จนกว่า จะแต่งงาน และกฎเกณฑ์ในการควบคุมพฤติกรรมทางเพศสำหรับผู้หญิงจะมีลักษณะเข้มงวด มากกว่าผู้ชาย อาจเป็นเพราะว่าสตรีระวิทยาที่เพศหญิงจะต้องเป็นผู้ตั้งครรภและให้กำเนิดบุตร (สุชาติ ราชกุล, 2541, หน้า 35) จึงทำให้วัยรุ่นหญิงได้รับตอบได้ที่รุนแรงมากกว่าวัยรุ่นชาย เมื่อวัยรุ่นหญิงได้ละเมิดกฎเกณฑ์ดังกล่าว

จากสถานการณ์ข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าอุบัติการณ์ของเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยใน วัยรุ่นนั้นยังไม่มีแนวโน้มลดลงและยังคงส่งผลกระทบเป็นวงกว้างทั้งต่อตัววัยรุ่น ครอบครัวและ สังคม ประกอบกับการศึกษาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยผ่านประสบการณ์ตรงของ

วัยรุ่นนั้นยังไม่มี จึงอาจทำให้การแก้ไขปัญหามาจากการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นจึงไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าวัยรุ่นมีการรับรู้เกี่ยวกับความหมายของเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยอย่างผิวเผินและมองว่าเป็นเรื่องไกลตัวโดยเฉพาะในวัยรุ่นหญิงที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อน จึงทำให้ไม่ได้คิดที่จะระวังตัวและไม่ได้เตรียมการป้องกันหากต้องอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ได้ จึงทำให้ผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษาเพื่อทำความเข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย จากประสบการณ์ตรงตามการรับรู้ของวัยรุ่นหญิงเพื่อสะท้อนความหมายและองค์ความรู้ที่แตกต่างจากการให้ความหมายเชิงวิชาการ ด้วยการนำประสบการณ์ตรงของผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยมาตีแผ่ จะช่วยสร้างความตระหนักและการรู้เท่าทันถึงลักษณะการสร้างความสัมพันธ์ทางเพศจนนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย รวมถึงปัจจัยสนับสนุน และผลกระทบของการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ให้กับวัยรุ่นหญิงครอบครัว และสังคมได้รับรู้ รวมถึงให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องจะได้ร่วมกันหาทางแก้ไขปัญหาคือได้ตรงประเด็น ตามมุมมองที่แท้จริงของวัยรุ่นหญิงก่อนที่จะให้ปัญหาเกิดขึ้น อันเป็นการช่วยลดอุบัติเหตุและปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยได้ ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทของพยาบาลวิชาชีพงานส่งเสริมสุขภาพ ที่มีหน้าที่ปฏิบัติการพยาบาลเพื่อส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนทั้งในกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มเจ็บป่วยหรือในรายที่มีปัญหาซับซ้อน การนำข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากกระบวนการวิจัยมาบูรณาการร่วมกับความรู้ และทักษะการพยาบาลนั้น เป็นการพัฒนาการปฏิบัติการพยาบาลให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้นและนำไปสู่การให้บริการส่งเสริมสุขภาพที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานต่อไป

คำถามการวิจัย

1. วัยรุ่นหญิงให้ความหมายของการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยอย่างไร
2. ประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยในวัยรุ่นหญิงเป็นอย่างไร

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการให้ความหมายของการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยของวัยรุ่นหญิง
2. เพื่อทำความเข้าใจลักษณะความสัมพันธ์ทางเพศ จนนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยในวัยรุ่นหญิง
3. เพื่อศึกษาปัจจัยสนับสนุนและผลกระทบของการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยของวัยรุ่นหญิง

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ ดังนี้

1. เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) ตามประสบการณ์จริงของวัยรุ่นหญิง โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview)
2. ผู้ให้ข้อมูลเป็นวัยรุ่นหญิงอายุต่ำกว่า 18 ปี ที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์จากการยืนยันของวัยรุ่นหญิงเอง หรือติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มารับบริการที่คลินิกฝากครรภ์ (ANC Clinic) และคลินิกเอสทีดี (STDs Clinic) โรงพยาบาลเพชรบูรณ์ หรือศูนย์สุขภาพชุมชนในเครือข่ายอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 8 เมษายน 2552 ถึงวันที่ 18 สิงหาคม 2552 รวมระยะเวลา 5 เดือน 10 วัน

ข้อจำกัดของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นวัยรุ่นหญิงที่เคยมีประสบการณ์เพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยครั้งแรกเท่านั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

วัยรุ่นหญิง หมายถึง หญิงอายุต่ำกว่า 18 ปี ที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์จากการยืนยันของวัยรุ่นหญิงเอง หรือได้รับการวินิจฉัยว่าติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ รวมถึงติดเชื้อเอชไอวีจากเพศสัมพันธ์ ที่มารับบริการที่คลินิกฝากครรภ์ (ANC Clinic) และคลินิกเอสทีดี (STDs Clinic) โรงพยาบาลเพชรบูรณ์ หรือศูนย์สุขภาพชุมชนในเครือข่ายอำเภอเมืองเพชรบูรณ์

การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยในวัยรุ่นหญิง หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ทางเพศของวัยรุ่นหญิงกับคนรักจนกระทั่งมีเพศสัมพันธ์ทางช่องคลอดหรือทางทวารหนักโดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยป้องกัน รวมถึงการร่วมเพศทางปากโดยไม่ได้สวมถุงยางอนามัย ทำให้เกิดการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ หรือเกิดการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์จากการยืนยันของวัยรุ่นหญิงเอง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาให้กับวัยรุ่นทั้งในระบบ และนอกระบบการศึกษาเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย
2. เผยแพร่ความรู้ที่ได้แก่ครู ผู้ปกครอง และสังคมโดยรวมให้รู้และเข้าใจความคิดของวัยรุ่นเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย เพื่อร่วมกันหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. นำผลการศึกษามานำเสนอการร่วมกับความรู้ และทักษะทางการพยาบาล เพื่อพัฒนาแนวทางปฏิบัติการพยาบาลด้านการส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่นให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐานสูงขึ้น

